Голові разової спеціалізованої вченої ради ДФ 26.056.002
Київського національного університету
будівництва і архітектури,
доктору технічних наук, доценту
Веренич О.В.

ВІДГУК

офіційного опонента, доктора технічних наук, професора Колеснікової Катерини Вікторівни на дисертаційну роботу Заприводи Аліни Анатоліївни на тему «Стратегічний аудит інноваційних проєктів розвитку організацій в умовах невизначеності», виконану у Вищому навчальному закладі «Київський національний університет будівництва і архітектури» (м. Київ) і подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 073 «Менеджмент»

1. Актуальність теми дисертаційної роботи.

У дисертаційній роботі вирішується актуальна проблема створення ефективних моделей, методів та засобів стратегічного аудиту проєктів та програм розвитку організацій в умовах невизначеності.

Глобальні тренди розвитку організацій доводять що світ трансформується з пришвидшенням. Життєвий цикл знань, та технологій управління складними проєктами та програмами суттєво скорочується. Технічна та технологічна складність проєктів розвитку організацій збільшується за рахунок інновацій. Ці тренди формують суттєві виклики у розвитку систем управління проєктами та програмами. Особливо це стосується проєктів та програм в умовах невизначеності очікування глобальної кризи.

Сьогодні застосування перевіреної передової практики (бенчмаркінгу) більше не є способом просування вперед. Формування бачення, цілей та стратегії реалізації проєктів розвитку організацій заздалегідь робить наші дії жорсткими, а не гнучкими. Коли створення проєкту або програми починається з того, щоб зосередитися на тому, що є цінним для наших клієнтів, нам достатньо використати кращу практику.

В умовах економічної кризи проблема успішного впровадження проєктів може бути вирішена шляхом формування обґрунтованої стратегії розвитку організації, яка впроваджує проєкт, і проведення заходів, спрямованих на досягнення цілей проєкту. У зв’язку з цим для підвищення ступеня обґрунтованості стратегічного управління важливе значення має стратегічний аудит, який передбачає формування повної інформації про майбутній розвиток організації під впливом внутрішніх і зовнішніх факторів.

Але складність та інноваційна направленість проєктів розвитку організацій формує ряд викликів. Одна з відповідей на ці виклики - це ощадливо-гнучка робота, щодо управління проєктами та програмами розвитку

організацій. Команди управління проєктами вчяться розрізняти те, що є цінним і що не має значення, це шлях, який пройдений десятиліттями поспіль методологій управління. У ряді проєктів зроблені перші кроки у впровадженні необхідного ощадливо/гнучкого переходу, який підтримує сталість розвитку та адаптивність до турбулентних змін середовища.

Одним з ключових підході до розвитку ЕС є перехід до циркулярної економіки з максимальною утилізацією, як відходів виробництва та проєктів, так і утилізацією продуктів проєктів після завершення життєвих циклів продуктів. Труднощі розробки адекватної стратегії для впровадження проєктів розвитку організацій відкривають перед аудиторською діяльністю стратегій нові шляхи якісних змін. Сьогодні на перший план аудиту проєктів та програм в умовах турбуленцій виходить питання оцінки когнітивної готовності команд менеджерів до успішного впровадження проєктів. Особливо це проявляться у період «інфодемії» яка супроводжує пандемію короновіруса та глобальну рецесію. Такі глобальні зовнішні виклики суттєво підвищують невизначеність оточення та впливають на процеси формування стратегії й її аудиту.

Зважаючи на зазначені вище положення, дисертаційна робота Заприводи А.А. відзначається високим ступенем актуальності.

2. Оцінка обґрунтованості наукових положень дисертації, їх достовірності й новизни.

Наукові положення, висновки та рекомендації, висвітлені у дисертації, базуються на чинних законодавчих і нормативних положеннях правової бази України, міжнародних стандартах та всесвітньо-визнаних наукових працях, які регламентують процеси управління стратегіями розвитку проєктів та організацій.

Метою дослідження є вивчення змісту та процесів проведення стратегічного аудиту як напряму аудиторської діяльності проєктів розвитку організацій в умовах невизначеності внутрішнього та зовнішнього оточення. Запропоновані автором наукові положення характеризуються: обґрунтованим вибором інструментів та показників для стратегічного аудиту, повнотою опису, коректністю застосування математичного апарату та проведеною апробацією, що підтверджує значимість отриманих результатів, їх високий ступінь достовірності та обґрунтованості.

3. Найбільшої уваги заслуговують наступні нові наукові результати.

Вперше:

- розроблено комплекс методів і моделей стратегічного аудиту, які дають змогу розвинути теоретичні основи та запровадити методологічні елементи з прийняття інтегрованих управлінських рішень при реалізації проєктів та програм, за рахунок використання теорії прийняття управлінських рішень, що дозволить зменшити невизначеність оточення при формуванні і

реалізації програм з врахуванням наявних ресурсів організації та обраною стратегією;

- побудовано модель та метод оцінки в межах аудиту когнітивної готовності зацікавлених сторін в успішному впровадженні проєкту чи програми;
- запропоновано ціннісно-орієнтовану модель та метод вибору стратегій розвитку програм в умовах наявних проєктних альтернатив, що враховує стратегічні цілі організації та тренд переходу до циркулярної економіки;
- розроблено метод підготовки інтегрованих управлінських рішень в умовах невизначеності оточення на основі проведеного стратегічного аудиту з врахуванням когнітивної готовості менеджера, який приймає рішення при реалізації проєктів та програм, що враховує сумісно професійну компетентність менеджерів та організації, яка приймає рішення і дозволяє зменшити ризики при прийнятті управлінського рішення.

Удосконалено:

- системну класифікацію критеріїв оцінок ефективності впровадження та успіху проєктів, яка на відміну від існуючих дозволяє визначати зміст проєктів у відповідності з стратегічними цілями програми.

Дістали подальший розвиток:

- управління життєвим циклом проєктів за рахунок використання методів стратегічного аудиту при формуванні та впровадженні програм з врахуванням їх «архітектури», які відрізняються від існуючих застосування в межах проєкту або програми різних за сутністю методологій;
- метод аналізу необхідних компетенцій організації при інтеграції управлінських дій, що на відміну від існуючих дозволяє реалізовувати проєкти і програми, які зорієнтовані на стратегічні завдання організації.

4. Повнота викладу наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації в наукових публікаціях, зарахованих за темою дисертації.

За темою дисертації з викладенням її основного змісту опубліковано 12 наукових праць, з них 6 статей у наукових фахових виданнях України, в тому числі 4 індексуються в МНБД Scopus, 7 у міжнародних наукометричних базах даних (Index Copernicus, BASE, Crossref тощо); 1 стаття у періодичному науковому виданні інших держав (у співавторстві); 8 тез доповідей у матеріалах міжнародних конференцій.

5. Відсутність порушення академічної доброчесності.

Результати перевірки роботи на антиплагіат, аналіз публікацій здобувача, аналіз тексту дисертаційного дослідження та використаних автором джерел,

свідчать про відсутність порушення академічної доброчесності автором дисертаційного дослідження.

6. Структура та зміст дисертації.

Робота виконана у Вищому навчальному закладі «Київському національного університету будівництва і архітектури» (м. Київ). За структурою дисертація має анотацію, вступ, чотири розділи, загальні висновки, список використаних джерел та додатки. У роботі містяться посилання на 151 джерело. Загальний обсяг дисертації становить 181 сторінок, із них 163 сторінок основного тексту, який містить 16 таблиць, 22 рисунків.

Анотація є узагальненим коротким викладом основного змісту дисертації та висвітлює її основні наукові положення, висновки і рекомендації. Анотацію подано державною та англійською мовами.

У першому розділі проведено аналіз існуючих підходів, моделей, методів та засобів стратегічного аудиту проєктів розвитку організацій в умовах невизначеності, сформульовано мету й завдання дослідження. Другий розділ присвячено принципам побудови стратегії проєктів розвитку організацій в умовах невизначеності. У третьому розділі автором розроблені інструменти стратегічного аудиту проєктів розвитку організацій. У четвертому розділі представлене експериментальне дослідження застосувань стратегічного аудиту проєктів та програм розвитку організацій в турбулентному оточенні.

Загальні висновки за результатами дослідження висвітлюють його основні наукові положення, висновки і рекомендації та відповідають сформульованій науково-прикладній задачі та поставленим завданням.

7. Практична цінність результатів роботи.

Отримані автором положення наукової новизни мають вагоме практичне значення для розвитку проєктно-орієнтованих підприємств і організацій України та інших країн, адже запропоновані моделі і методи дозволяють здійснювати успішний розвиток організацій.

Роботу виконано на кафедрі управління проєктами Київського національного університету будівництва і архітектури. Дисертація відповідає тематичному спрямуванню науково-дослідної роботи кафедри управління проєктами «Управління проєктами розвитку інформаційних ресурсів і технологій проєктно-орієнтованих підприємств» (державний реєстраційний номер №6117U000942).

Практична реалізація розроблених у цій дисертаційній роботі моделей, методів і алгоритмів показала їх результативність і ефективність, що підтверджене відповідними довідками щодо впровадження результатів цієї дисертаційної роботи – у Київському національному університеті будівництва і архітектури та Астана ИТ університеті, Казахстан, Нур-Султан в аудиті стратегій розвитку та в учбовому процесі.

8. Оцінка оформлення дисертації.

Оформлення дисертації відповідає вимогам, встановленим до відповідного рівня кваліфікаційних робіт. Зміст дисертації відповідає темі дослідження та у достатньому обсязі розкриває сутність вирішення поставлених завдань.

9. Дискусійні положення та зауваження щодо змісту та оформлення дисертації.

Незважаючи на загальну позитивну оцінку дисертаційної роботи, слід відмітити певні дискусійні положення та зауваження, серед яких наступні:

1. Проведений у першому розділі дисертаційної роботи аналіз існуючих підходів, моделей, методів та засобів стратегічного аудиту проєктів розвитку організацій в умовах невизначеності перевантажений інформацією щодо існуючих стандартів, моделей та методів стратегічного аудиту.
2. У другому розділі дисертаційної роботи надані визначення принципи та концепції побудови стратегії проєктів розвитку організацій в умовах невизначеності. Однак, не наведено чіткого формалізованого критерію, який би дозволив чітко розрізняти зазначені стратегічні цілі. Можливо, його доцільно було б сформулювати, тим самим спростити ідентифікацію відповідних стратегій ціледосягнення.
3. У третьому розділі автором запропоновано інструменти стратегічного аудиту проєктів розвитку організацій. Визначені поля компетенцій команди менеджерів проєкту розвитку. Однак не надано формалізованого представлення моделей стратегічного аудиту. На нашу думку, це значно збагатило би дисертаційне дослідження.
4. В четвертому розділі в ході експериментального дослідження застосувань стратегічного аудиту проєктів та програм розвитку організацій в турбулентному оточенні доцільно було б відзначити які отримані нові наукові результати підтверджені практикою.
5. У роботі мають місце стилістичні та граматичні помилки.

Наведені зауваження мають дискусійний характер, не знижують достатньо високий науковий рівень дисертаційної роботи і не впливають на її загальну високу оцінку.

10. Загальні висновки за дисертаційним дослідженням.

Дисертація є завершеною науково-дослідницькою роботою, в якій наведено нові наукові результати щодо розробки системи стратегічного аудиту проєктів та програм в умовах невизначеності та критичних впливів зовнішнього середовища. Висновки за дисертацією в повній мірі охоплюють результати дослідження, повністю представлені у наукових публікаціях і є коректними. Результати проведених здобувачем досліджень мають істотне значення для галузі знань 07 «Управління та адміністрування», зокрема, для розвитку

методології управління проєктами та впроваджені у практичну діяльність організацій, підприємств та закладів вищої освіти.

Анотацію дослідження розміщено на офіційному сайті Київського національного університету будівництва і архітектури у терміни, передбачені Постановою КМУ №167 від 06.03.2019 р. «Порядок проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії»

Дисертаційна робота відповідає вимогам Наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження Вимог до оформлення дисертацій».

Вважаю, що дисертаційна робота Заприводи Аліни Анатоліївни на тему «Стратегічний аудит інноваційних проєктів розвитку організацій в умовах невизначеності» відповідає вимогам пунктів 9-12 Постанови КМУ №167 від 06.03.2019 р. «Порядок проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії», а її авторка, Заприводa Аліна Анатоліївна, заслуговує присудження наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 073 «Менеджмент».

Офіційний опонент,
професор кафедри технологій управління
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка
Міністерства освіти і науки України,
доктор технічних наук, професор К.В. Колеснікова

Підпис К.В. Колеснікової засвідчую:

Підпис засвідчую
Вчений секретар
Карауульна Н.В.
14.01.2021 р.